

Szerkesztői köszöntő

A *Magyar Rendészet* elsődleges célkitűzése a rendészettudomány egyetemi szintű oktatásának támogatása, új tudományos eredmények közzététele, valamint szakmai tudományos fórum és publikációs lehetőség biztosítása. Tudományterületi fókuszja a rendészettudomány, valamint a bűnügyi tudományok, kellő nyitottsággal a többi tudományterületről kapcsolódó tudományos eredményekre és az interdiszciplináris megközelítésre. Folyóiratunk az MTA IX. Gazdaság- és Jogtudományok Osztályának besorolása szerint „B” kategóriás lap, amely évente négy számmal jelenik meg. Szerkesztőségünk az NKE Rendészettudományi Karán működik, kiadója a Ludovika Egyetemi Kiadó. Christián László r. dandártábornok tanszékvezető egyetemi tanár főszerkesztő munkáját a szerkesztőség titkára, Németh Zsolt PhD ny. r. ezredes egyetemi docens, korábbi főszerkesztő, valamint Barnucz Nóra és Lippai Zsolt r. alezredes egyetemi tanársegédek támogatják. Lapszámaink is jól tükrözik törekvéseinket, hiszen a publikált tudományos közlemények a rendészet elméleti és gyakorlati világának sokoldalú, alapos és hiteles elemzését adják; kiemelkedő szerepe van lektorainknak, akik ellenszolgáltatás nélkül tesznek eleget a szerkesztőség felkérésének és végzik felelősségteljes munkájukat, garantálva a megjelenő közlemények megfelelését a magas szintű elvárásoknak.

A *Magyar Rendészet* közel negyed évszázados fennállása alatt mindvégig törekedett arra, hogy teret biztosítson minden, a rendészet rendeltetésével, intézményrendszerével, feladataival, személyzetével, működésével, jogi szabályozásával kapcsolatos munkának. A rendészet ugyanis olyan társadalmi konstrukció, amely sokrétűen kapcsolódik a közösség különböző alrendszereihez, így sokféle nézőpont érvényesüléséhez. 2024-ben a kéziratok alapos, objektív, valamint a szakmai és tudományos elvárásoknak megfelelő kettős vak lektorálási folyamatának fenntartása mellett egy megerősödött szerkesztőség – Biróczky-Szabó Andrea PhD, Csaba Zágon PhD, Erdős Ákos PhD és Tóth János PhD személyével – várja a rendészettudomány területén, illetve az annak határterületein született új tudományos eredményeket publikálásra.

Visszatekintés

Előző, 2024/1-es lapszámunk büntetés-végrehajtási rovatában azt vizsgálták, hogy milyen hatások érik a fogvatartottakat, és hogy szabadulásuk után miként lesznek képesek beilleszkedni a kinti társadalomba. A kriminológiai rovatban egyrészt Józsefváros városfejlődésének szakaszairól és azoknak a bűnözésre gyakorolt hatásáról, másrészt az új típusú terrorcselekmények esetében az első reagáló egészségügyi ellátók szerepéről olvashatunk. A rendészeti praxis rovat több érdekes gya-

korlatot mutat be, így a schengeni egyezményben és a kódexben megfogalmazott követelmények teljesítését a ciklikus jelleggel rendszeresen végrehajtott ellenőrző értékelési és monitoringmechanizmusokat, továbbá a közösségi média megjelenését a rendőri munkában, valamint a kapitalizálódás szerepét a vagyonvédelmi piac megteremtésében. Itt olvashatunk a honosítási eljárás során hozott egyéni és állami döntések kockázatairól és a hazai fesztiválturizmus biztonságának támogatásáról, azaz a speciális rendezvénybiztosítások megvalósításáról. A rendészettudományi rovat egyrészt a rendőrség foglalkozási kultúrájára és szervezeti átalakítására vonatkozó kutatásokat taglal, másrészt a polgárőrség működésének átfogó tudományos feltérképezését. A rendészettörténeti rovatban megismerhetjük a *Magyar Rendőr* negyvenéves fennállásának történetét, valamint az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium fennállásának rövid időszakát, továbbá a hidegháborús időszak titkoszolgálati tevékenységét.

Jelen számunk margójára

Határrendészet

A szerző azzal a kérdéssel foglalkozik, hogy miképpen jelentek meg és milyen módon alakultak az illegális migráció trendjei Magyarországon 2008 és 2023 között, összehasonlítva ugyanezen időszakban a szlovén, osztrák és szlovák elfogások abszolút esetszámaival. (SZÉP Ferenc: *A Magyarországra irányuló illegális migráció trendjei 2008–2023 között*)

A közlekedési infrastruktúra fejlődése az államhatár elérésével maga után vonta ok-okozati összefüggésként a vasúti pályarendszer kiépítésének olyan jellegű rendészeti tevékenységét, amely eltért a korábban jellemző, hagyományosan értelmezett határőrizettől. (BARTUS Gábor: *A vasúti határforgalom-ellenőrzés története 1875-től 1919-ig*)

Kriminalisztika

A két szerző egy húsz évvel ezelőtti, eddig a szakirodalomban fel nem dolgozott emberölés nyomozását és bírósági szakaszát mutatja be, a vádemelés előtti és a tárgyalótermi bizonyítás fordulatait egyaránt elemezve. Az esetelemzés megmutatja, hogy a kriminalisztikai első csapásnak milyen nagy jelentősége van a sikeres nyomozáshoz vezető úton. (FENYVESI Csaba, ZSÁK Zsófia: *Egy késes emberölés kriminalisztikai és büntető eljárásjogi tanulságai*)

Komplementer rendészet

A rohamosan növekvő technikai és technológiai fejlődés következtében, valamint a digitális átalakulás és az információtechnológia terjedésével egyre népszerűbbé válnak az IoT- (Internet of Things) eszközök. Ezek ma már szinte mindenhol jelen vannak, elég csak az okosotthonokra, az önvezető autókra, az okos biztonságtechnikai eszközökre vagy épp az IoT-technológián alapuló gyártósorokra gondolni. A szerzők ezért is tartják fontosnak tárgyalni és megismertetni az eszközökkel kapcsolatos veszélyeket, amelyek megelőzésére fel kell készülni mind a valós fizikai, mind pedig a kibertérben. (BÖCSKEI Renáta, TÓTH Levente: *Látható barátból láthatatlan ellenség – A kényelem ára*)

A polgárórség működésének átfogó tudományos kutatásához, feltérképezéséhez kíván hozzájárulni a szerző, felismerve annak tényét, hogy a kutatott téma a bűnmegelőzés, a közrend, a közbiztonság fenntartásában való civil közreműködés, ennél fogva a rendészeti együttműködés folyamatosan időszerű kérdése, ugyanis a jelenlegi körülmények között a polgárórség szerepvállalása nélkülözhetetlen segítség a rendőrség számára. (KARDOS Pál: *A polgárórség oktatási rendszere*)

A folyamatmenedzsment-rendszer alkalmazása jobb átláthatóságot, rendezettséget, ezáltal hatékonyabb működést eredményez a szakmai területek és a szervezet számára. Emellett a folyamatok integrációja lehetőséget biztosít a folyamatos ellenőrzés és az ellenőrzés során feltárt eltérések vizsgálatát követő fejlesztések kivitelezésére, amellyel biztosítja a szervezet rugalmasságát a piaci viszonyokhoz való alkalmazkodásban. (TAKÁCS Soma, TÓTH Attila: *Folyamatmenedzsment a fizikai biztonság területén*)

A szerző elemzi az állami rendvédelmi, valamint a magánbiztonsági szereplők intézkedési kötelezettségét, valamint eszközrendszerét. Feltárja a hiányosságokból eredő különbségeket, amelyek közvetlen hatást gyakorolnak a társadalom által elvárt közbiztonság megteremtésére. (TRAPP László: *Az állami rendvédelmi, valamint a magánbiztonsági szereplők intézkedéskultúra-váltásának együttműködési és képzési lehetőségei*)

Menekültügy

Az Európai Unió menekültügyi rendszerének technikai hátterét kívánja biztosítani az Eurodac, amely nemcsak a menedékkérők, hanem az irreguláris migránsok és az illegálisan tartózkodók ujjnyomatának összevetésére is szolgál. A szerző célja, hogy az Eurodac várható átalakítása előtt felmérje az eddigi tanulságokat, és előre-mutató ajánlásokat fogalmazzon meg. (RITECZ György: *Az Eurodac adatainak egyfajta elemzése*)

Rendészeti felsőoktatás

A pénzügyőri identitás kialakításának elválaszthatatlan része a szakmai múlt alapos megismerése. Ugyanakkor fontos, hogy ezt az ismeretanyagot a Z generációs pénzügyőrhallgatók számára befogadható módon, kreatív, a hagyományos oktatási módszereket kiegészítő csatornákon keresztül közvetítsük. A két szerző célja egy, a szakmatörténeti kurzusukat kiegészítő, annak keretén belül megvalósított, új oktatásmódszertani megoldás, a „szakmatörténeti kalandtúra” bemutatása, eredményeinek elemzése. (BIRÓCZKY-SZABÓ Andrea, CZENE-POLGÁR Viktória: *Kihívások és megoldások a pénzügyőrszakma-történet oktatása során*)

Rendészeti gyakorlat

A kriminológiai szakirodalom a rendőrségbe vetett bizalom és a feljelentési hajlandóság közötti kapcsolatot evidenciaként kezelte hosszú évtizedeken keresztül, annak ellenére, hogy az összefüggés meglétét empirikus kutatások alig támasztották alá. Az elmúlt néhány évben azonban a kutatók figyelmét felkeltette a téma, világszerte egyre többet publikálnak erről. Ez a tanulmány az eddig angol nyelven megjelent kutatások eredményeit összegzi, és arra keresi a választ, hogy kik, mikor és főként milyen eredménnyel kutatták a témát. (FÜSTÖS, Mónika: *Trust in the Police and Willingness to Report Crimes: Who Researched the Nexus, When and With What Result?*)

Rendészettörténet

A szerző egy, a múltban született magyar nyelvű, önvédelemmel kapcsolatos monográfiát ismertet részletesen: Sok-Natzs: *Önvédelem* (1906) című kiskönyvét. Ez a jelenleg ismert legkorábbi könyv a személyes védelemről, vagyis fizikai önvédelemről. Fellelhető benne többek között bothasználati tanácsok, jiu-jitsu- és judofogások, az ökölvívó mozgásforma és más korhű érdekességek, praktikus önvédelmi módok és azok vizuális, rajzos bemutatása. További érdekesség, hogy egy rendőri múltú, egykor a Ludovikán tanult személy jegyezte le és adta közre a könyvecskét. Az író eredeti neve: Sztankó Sándor. (MÁCSÁR Gábor: *Az első magyar nyelvű önvédelmi könyv, Sok-Natzs: Önvédelem* [1906])

Az emberi élet a legnagyobb érték, ezért a rendőrség legfontosabb feladatai közé tartozik az eltűnések és a gyanús elhalálozások vizsgálata. A szerző célja feltárni az erre vonatkozó elfeledett szakmai anyagokat, ezen belül dr. Unger Jenő írásait, akinek a harmincas években megjelent szakmai publikációi szolgálnak a cikkhez forrásanyagként. Dr. Unger Jenő tapasztalt rendőrként és oktatóként a tudós alaposságával járja körül az ilyen eseteket. (SIDLÓ Mariann: *Gyanús eltűnések és halál-*

esetek – titkos információgyűjtés és egyéb hatósági intézkedések. Dr. Unger Jenő két nyomozati munkáról szóló írásának ismertetése)

Rendészettudomány

Az országosan egyre elterjedtebb Police Café módszeren alapuló párbeszédsorozat nemcsak a hétköznapi rendészeti együttműködésben, hanem a rendészettudományi kérdések kutatása terén is mérföldkőnek számít. A szerző doktori tanulmányaihoz kapcsolódó kutatásának egy szeletét mutatja be egyéni és fókuszcsoportos interjúkat elemezve. (ANDRÁS Hunor Lehel: *Előtanulmányok egy kutatói rendőrkávéházhoz. 1. rész. Egy országos rendészettudományi vizsgálat kutatói reflexióinak elemzése*)

2024. április 25-én a Nemzeti Közsolgálati Egyetem szervezte meg a VI. *Rendészet–Tudomány–Aktualitások. A rendészettudomány a fiatal kutatók szemével 2024* című tudományos konferenciát a Doktoranduszok Országos Szövetsége Rendészettudományi Osztálya és az egyetemi Doktorandusz Önkormányzat együttműködésével. Az immáron hatodik alkalommal megrendezett konferencia főbb témakörei közé tartozott a határigazgatás, az igazgatásrendészet, a bűnügy, a kibervédelem, a kriminológia, a közbiztonság, a kriminalisztika, illetve a rendészetelmélet és -történet is. (HORVÁTH-BACSÓ Bernadett: *Rendészeti konferenciabeszámoló a Rendészet–Tudomány–Aktualitások témaköreiben*)

Terrorizmus

Irak huszonegy éve a közel-keleti konfliktusok egyik középpontja, ahol az amerikai beavatkozás a már meglévő belső törésvonalakat újabbakkal tetézte. A „Baaszmentesítés” eltávolította a Szaddám Huszein vezette politikai pártot, valamint minden kormányzati minisztériumot, a hozzájuk kapcsolódó vállalatokat és egyéb kormányzati intézményeket. A helyi hadsereg és rendőrség felállítása és mentorálása a hadsereg egésze számára kulcsfontosságú küldetéssé vált. Az amerikai erők a fenyegetésalapú stratégia helyett a lakosságalapú, felkelés elleni stratégiára helyezték a hangsúlyt, ami megkövetelte, hogy taktikai szinten tanácsadói csoportokat építsenek be az iraki katonai és rendőri egységekbe. (BOSNYÁK Henrietta: *Az iraki biztonsági erők szereplői*)

A modern kori terrorizmus jelentős biztonsági kihívásokat jelent mind nemzeti, mind globális szinten. A terrorizmus folyamatosan változik és fejlődik, különös tekintettel az elkövetési formákra. A terrorizmus gyökerei és működése rendkívül egyszerű, ugyanakkor a terrorizmus jelensége rendkívül komplex és sokdimenziós. A terrorizmus megváltozott elkövetési módjai kiemelten érintik az első reagáló erőket. A tanulmány azt a célt tűzte ki, hogy áttekintse a terrorizmus legfontosabb jellemzőit és fejlődését, kiemelt figyelmet szentelve az új elkövetési módszereknek.

(FAGGYAS Attila, RÉMAI Dániel: *A modern és posztmodern terrorizmus: változatos elkövetési módszerek és eszközök*)

Budapest, 2024. július 15.

Tisztelettel:

Dr. Christián László r. dandártábornok
tanszékvezető egyetemi tanár
rektorhelyettes
főszerkesztő